

ОТГОВОРИ

от Красимира Алексиева Филипова – кандидат за избран член на ВСС
от квотата на прокурорите

на зададените на основание чл.29и, ал.2 от ЗСВ въпроси от Светлозар Костов – прокурор в Апелативна прокуратура – София

1. Въпрос №1 за лобизмът и задкулисието в съдебната система.

Никога не съм посещавала ресторант „Осемте джуджета“ и клуб „SS“ в гр.София.

Не познавам лицето Петьо Петров „Еврото“ и не съм познавала Мартин Божанов „Нотариуса“.

2. Въпрос №2 за предстоящия избор на главен прокурор.

Относно профила на бъдещия главен прокурор считам, че същият не само формално следва да отговаря на изискванията на закона по чл.170, ал.5 от ЗСВ, но и да ги надхвърля. В настоящия момент, преди всичко, прокуратурата има нужда от почтен човек с ясно изразени лидерски качества и нулева толерантност към отрицателни явления и прояви, който да обедини прокурорите, да възстанови доверието помежду им и към ръководството, за да изведе прокуратурата на друго, по – високо ниво. Наясно сме, че само ръководител, който истински съумее да заслужи доверието на колегите, би могъл да допринесе и за повишаване на общественото доверие. Безспорно, пътят към уважението вътре в системата и справянето с ежедневните управленски и представителни функции преминава през наличието на висока професионална компетентност, дългогодишен опит, развит административен капацитет и доказани резултати.

С уговорката, че се има предвид абстрактен профил, бих искала да подреда важността на качествата в следния ред:

- положителни човешки качества – лични черти и добродетели, които са в основата за развитието на всички останали качества;
- висок етичен стандарт – тук следва просто да си припомним дефиницията на това понятие, а именно, че високият етичен стандарт представлява система от морални принципи, ценности и правила за поведение, които надхвърлят простото спазване на законите. Този стандарт изисква от хората да постъпват честно, справедливо и отговорно, дори когато никой не ги наблюдава или когато законът позволява по – лесен и по – малко морален избор;
- умения за отстояване на независимостта на прокуратурата като цяло и на отделния прокурор;
- придържане изцяло към законовия модел на прокуратурата, стриктно разграничаващ отношенията по административна линия и професионалната самостоятелност на всеки прокурор;
- висок професионализъм – богати познания и опит в съответната област на правото, като за предпочитане е познанията и опитът да са свързани с наказателното право и процес;
- доказани организационни и комуникационни умения, високо развито чувство за дълг и отговорност, способност за поставяне и постигане на общи цели, изцяло в интерес на ръководената институция.

Този списък може да бъде разширяван, преосмислян и пренареждан, но не може да промени необходимостта от поставянето на изискването за личен и морален интегритет над всички останали изисквания, независимо от упражняваната юридическа професия.

3. Въпрос №3 за независимостта на прокуратурата и съдебната власт.

Коментарите за сградите, в които се вземат решенията, следва да се разбират по – скоро в преносен смисъл. В буквален, решенията следва да се вземат от органите и формацията ги състав, определен в закона.

Отстояването на независимостта може да се осъществи само по този начин – чрез избор на независими членове на ВСС и упражняването на правомощията им от самите тях, без допускане на влияние и привнасяне на решения „отвън“.

Независимо от упражняваната юридическа професия и начина на избора им, избраните от Народното събрание членове следва да „затворят вратата“ след конституирането на ВСС и да съобразяват действията си единствено със закона и основните принципи на работа в органа. От своя страна, избраните от професионалната квота, излизайки от органите на съдебната власт, следва да запазят независимостта си и да вземат решенията си самостоятелно. Естествено, това не изключва екипния принцип на работа и обединяването около достойни кандидатури за административни длъжности, но след задълбочено обсъждане и детайлно мотивиране на тезите. Дейността на колективните органи е невъзможна без открит диалог и именно тук е ключът към независимостта – изхождайки от индивидуалния избор да се достига до най – добрия за системата общ избор.

Развила съм подробни доводи в представената концепция относно измеренията на независимостта и начините за отстояването ѝ, като изрично съм посочила, че отправната точка е независимостта на членовете на ВСС, защото само истински независим орган би могъл да осигури и защитава независимостта на магистратите, да формира свободно преценката си при кадровия подбор и убедително да отстоява решенията си. Считам, че възстановяването на независимостта следва да се осъществи чрез вземането на законосъобразни, последователни и принципи решения и да проличи още от първите решения, които ще бъдат взети от новия състав на ВСС, защото няма „маловажни решения“ и дори ежедневните оперативни решения могат да доведат до съществен краен резултат. Поради това, в случай че бъде избрана за член на ВСС, съм готова да положа всички възможни усилия за установяването на професионални и колегиални отношения, които отчитайки индивидуалната преценка и мотивация, да бъдат насочени към обединяване на идеи и каузи като основа за бъдещата работа. Дейността на колективния орган е невъзможна без формиране на мнозинства и именно на базата на формирането им следва да се отстоява и проследява независимостта.

Що се отнася до избора на главен прокурор, то предвид процедурата, от съществена важност са предложителите и конкретните предложения,

които ще бъдат направени, за да не се допусне изначална привнесеност на кандидатурите и предопределеност на избора. Предложенията следва да са ясно мотивирани, като се осигурят възможности за широк дебат и избор, което несъмнено предполага повече от една кандидатура. Изолирането на предложенията в рамките на не по – малко от трима от членовете на Прокурорската колегия на ВСС и министъра на правосъдието, макар и да е логична последица от разделянето на ВСС на колегии след конституционните изменения от края на 2015г., не е най – доброто законодателно решение, по мое мнение. Този подход, дори и чисто математически, ограничава броя и профила на възможните предложения, а впоследствие и процесът на консолидиране около най – добрия кандидат. Изолацията се задълбочава и от намаленото мнозинство за избора на тринадесет гласа, което не допринася за широка легитимност на избора.

Считам, че в интерес на правосъдието би било преди да се пристъпи към избор на нов главен прокурор да се обмисли законодателна промяна в посока разширяване на кръга на възможните предложители на кандидатури за главен прокурор. Най – логичен вариант е даването на възможност за предложения и от определен брой членове на Пленума на ВСС.

4. Въпрос №4 относно дисциплинарната дейност на Прокурорската колегия на ВСС.

Запозната съм с дисциплинарната дейност на ПК на ВСС и намирам наличието на съществени проблеми при осъществяването ѝ. Наблюдава се системно и неоправдано забавяне при разглеждането и решаването на дисциплинарните производства, което в редица случаи води до липса на налагане въобще или до налагане на несъответни на дисциплинарните нарушения наказания. В тази връзка при детайлен анализ биха могли да се открият необосновани спирания на процедурата, изчакване на решенията на други органи и очевидна предизвестеност на решенията по същество. Изведената в настоящия въпрос статистика, освен отрицателен количествен резултат, показва неефективност на дисциплинарната дейност и проблеми с качеството ѝ.

В концепцията си изрично съм посочила, че при осъществяването на дисциплинарната дейност членовете на ВСС следва да проявяват безпристрастност и безкомпромисност, които са пряко свързани със способността да се поема и носи отговорност, и да се вземат решения против интересите на привлечените към дисциплинарна отговорност лица, когато по – висши ценности като всеобщият интерес и справедливостта налагат това. Би следвало да се установи и механизъм за преодоляване на зачестилите самоотводи, като се акцентира върху задължението за ясното им мотивиране.

Важна стъпка за развитието на дисциплинарни производства несъмнено ще бъде прилагането на промените в ЗСВ, в сила от 1 юли 2026г., даващи възможност при образуване на дисциплинарно производство за налагане на наказание дисциплинарно освобождаване от длъжност, както и за освобождаване от длъжност като административен ръководител или заместник на административен ръководител, на избран член на Висшия съдебен съвет, съдия, прокурор, следовател, административен ръководител или заместник на административен ръководител по предложение на дисциплинарни състав или на вносителя на предложението за налагане на посочените наказания съответната колегия на Висшия съдебен съвет да го отстрани от длъжност за срок до три месеца.

Макар и да не съм била административен ръководител, в качеството си на заместник съм участвала в дисциплинарни производства пред ВСС и съм извършвала проверки на работата на магистрати с оглед установяване на основания за ангажиране на дисциплинарната им отговорност. Участвала съм в ревизионни екипи за извършване на редица проверки на дейността на конкретни прокурори и административни ръководители на прокуратури по направление „Инспекторат“ във ВКП, включително и като ръководител на такива екипи. Работила съм, макар и за кратко, като редови прокурор в отдел 10 „Инспекторат“ във ВКП.

Като заместник на главния прокурор при ВКП в продължение на повече от три години отговарях за дейността на отдел „Административен“ във ВКП, която обхващаше две направления - „Инспекторат“ и „Кадри“. Работата ми в тази връзка включваше ежедневно запознаване и вземане на решение за съгласуването или не на всяка справка или всеки документ, изготвен от прокурор от направление „Инспекторат“ при администрирането им към главния прокурор, включително докладите от комплексните и

тематичните ревизии и проверки. Тези справки и доклади в голямата си част бяха резултат от проверки по сигнали, дисциплинарни проверки и различни видове ревизии. Редица от тях включваха предложения за образуване на дисциплинарни производства или налагане на дисциплиниращи мерки по реда на чл.327 от ЗСВ, които също доказаха своя положителен резултат. Работата на прокурорите от отдел „Административен“ през този период се отличаваше с качество, принципност и обективност. Липсват случаи на тенденциозни проверки, прояви на субективизъм или използване на дисциплинарните институти за цели, различни от поставените в Закона за съдебната власт.

С оглед изложеното, считам, че притежавам необходимия опит и бих могла да допринеса за подобряване на дисциплинарната дейност на ПК на ВСС чрез поставянето ѝ изцяло в зависимост от закона, преодоляването на двойните стандарти и утвърждаването на справедливостта като основен принцип.

Подпис:

/Красимира Филипова/

15.09.2026г.

гр.София